

1789-90

Belkom

BIBLIOTHECA
MUSEI
HISTORICIS
CIVITATIS
BRUNNENSIS

Reg. St. Br

400126

III

Rozrytka Hark

400126

II

See

U

904.
Scholae in Solonia

Cracoviense Gymnasium

Postożenie nauk na rok 17⁸⁹/₉₀.

KREK 05 SLO Army

1789/90

400126

" 1789/1790

Stary konio
Progr. sikolne

Ročnice nauk na rok 1789
90.

Bibl. Jag.

ROZŁOŻENIE NAUK

Dziennie, na godziny, porządkiem sześciu Klas, z odmianą Professorów, z Roku 1789. na Rok 1790.
Trzynastego Roku po wprowadzeniu do Szkół Krakowskich układu Nauk, od P. K. E. na cały Norod przepisanych.

Klasy.	Godziny.	Poniedziałek.	Wtorek.	Sroda.	Czwartek.	Piątek.	Sobota.
I.	od 8. do 9.	Pierwsza część Grammatyki.	Arytmetyka.	Grammatyka.	Arytmetyka.	Grammatyka.	Arytmetyka.
	od 9. do 10.	Wypisy Łacińskie na tę Klasę.	Rysunki.	Wypisy Łacińskie.	Rysunki.	Wypisy Łacińskie.	Grammatyka.
	od 2. do 3.	Formowanie Charakteru.		Moralna na tę Klasę.		Formowanie Charakte-	Wypisy Łacińskie.
II.	od 8. do 9.	Druga część Grammatyki.	Arytmetyka o liczbach całkowitych i Łamanych.	Grammatyka. Wypisy Łacińskie z Autorów.	Arytmetyka.	Grammatyka.	Arytmetyka.
	od 9. do 10.	Wypisy Łacińskie na tę Klasę.	Rysunki.	Grammatyka.	Rysunki.	Wypisy Łacińskie.	Grammatyka.
	od 2. do 3.	Formowanie Charakteru.		Moralna i Wypisy Łacińskie do niej.		Charakter.	Wypisy Łacińskie.
III.	od 8. do 9.	Dalsza wiadomość Jeografii teraźniejszej.		Grammatyka.		Dalsza wiadomość Jeografii teraźniejszej.	
	od 9. do 10.	W. Tłumaczenie Wypisów Łacińskich z Korneliusza Neposa, i Listy Cicerona.	M. Nauka o Stosunkach, i Proporcjach z przystosowaniem do Reguły Trzech, ciągów i Logarytm.	W. Grammatyka. Tłumaczenie Wypisów Łacińskich.	M. Jeometria do Rozdziału XII. z Xigi Elementarnej Części pierwszej.	W. Grammatyka. Tłumaczenie Wypisów Łacińskich.	M. Jeometria.
	od 2. do 3.	P. Dzieje Assyryjskie, Perskie z Jeografią i Wypisami Łacińskimi.	Rysunki.	F. Historia Naturalna, o Ogrodnictwie i Wypisy do niej Łacińskie.		G. Historia Naturalna, o Ogrodnictwie.	W. Grammatyka.
IV.	od 8. do 9.	Moralna, o powinnościach wzajemnych, czyli o przystoynnym obcowaniu i pożytku iednego z drugim.		P. Moralna, Wypisy Łacińskie do Dzieł i Moralnej.		Wypisy do niej Łacińskie.	Wypisy Łacińskie.
	od 9. do 10.	M. Konczenie części pierwszej Jeometryi.	F. Wstęp do Fizyki.	M. Konczenie części pierwszej Jeometryi.	F. Wstęp do Fizyki.	M. Konczenie części pierwszej Jeometryi.	P. Moralna Prawo Natury.
	od 2. do 3.	Część druga, i Praktyka, z przystosowaniem do Jndziery.		Część druga, i Praktyka, i t. d.		Część druga, i Praktyka, i t. d.	Wypisy Łacińskie do tegoż.
V.	od 8. do 9.	M. Początki Algebry.	Rysunki.	P. Dzieje Greckie z Jeografią. Wypisy Łacińskie do tychże.		W. Wypisy Łacińskie i ćwiczenie się w Wymowie.	F. Historia Naturalna o Rolnictwie.
	od 9. do 10.	W. Wypisy Łacińskie z Autorów Klassycznych, i Cwiczenie się w Wymowie.		M. Algebra.		F. Fizyka pierwszoletnia, o Ogniu, Optyka, Katoptryka, Dyoptryka.	Wypisy Łacińskie do tej Historii stosowne.
	od 2. do 3.	F. Fizyka pierwszoletnia, o Ogniu, Optyka, Katoptryka, Dyoptryka.	P. Prawo, Ekonomiczne.	F. Fizyka pierwszoletnia, o Ogniu, Optyka, Katoptryka, Dyoptryka.	P. Prawo Ekonomiczne.	O Elektryczności, i sile Magnetycznej.	M. Powtorzenie części drugiej Jeometryi, i pierwsze początki Jndziery.
VI.	od 8. do 9.	W. Wypisy z Poetów Klassycznych w rozmaitem rodzaju, i Mowy niektóre z Autorów.	Rysunki.	W. Cwiczenie się w Wymowie.		M. Powtorzenie części drugiej Jeometryi, i pierwsze początki Jndziery.	Dokonczenie Algebry.
	od 9. do 10.	F. Botanika.		Tłumaczenie Wypisów Łacińskich, i Mów niektórych z Autorów.		Dokonczenie Algebry.	Dokonczenie Algebry.
	od 2. do 3.	P. Moralna, Prawo Polityczne, o Wymowie i Poezyi.	W. Uwagi i wiadomości o Wymowie i Poezyi.	P. Moralna, Prawo Polityczne, o Wymowie i Poezyi.	W. Uwagi i wiadomości o Wymowie i Poezyi.	P. Moralna, i Prawo Polskiego z Jeografią.	W. Uwagi i wiadomości o Wymowie i Poezyi.
VII.	od 8. do 9.	Narodów, i Kraiowe, tak Polityczne, iako i Cywilne.	W. Uwagi i wiadomości o Wymowie i Poezyi.	P. Moralna, Prawo Polityczne, o Wymowie i Poezyi.	W. Uwagi i wiadomości o Wymowie i Poezyi.	P. Moralna, i Prawo Polskiego z Jeografią.	W. Uwagi i wiadomości o Wymowie i Poezyi.
	od 9. do 10.	F. Historia sztuk i Kunsztów, i Wypisy Łacińskie do teyże.	Rysunki.	M. Loika.		P. Dzieje Królestwa Polskiego z Jeografią.	P. Moralna, i Prawo Polskiego z Jeografią.
	od 2. do 3.	M. Loika.		F. Historia sztuk, i kunsztów z Wypisami Łacińskimi.		Wypisy Łacińskie z Pi-sarzy Polskich.	Wypisy Łacińskie do Moralnej.
VIII.	od 8. do 9.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.
	od 9. do 10.	Lekcja poczynających.	Lekcja poczynających.	Lekcja poczynających.	Lekcja poczynających.	Lekcja poczynających.	Lekcja poczynających.
	od 2. do 3.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.	Lekcja postępujących, i doskonałych się.

Głosi wielkie, przy każdej Nauce wypisane, oznaczają Nauczyciela tej Nauki, i tak W. znaczy Wymowy, P. Prawa i t. d.

Metr Rysunków we Wtorki i Czwartki od godziny drugiej z południa, przez dwie godziny ciągle Rysunki Uczniom dawać będzie. Nauczyciel Matematyki dla ćwiczenia w praktyce Jeometryi, wyprowadzać będzie Uczniów w czasach rekreacyi na pola, i inne miejsca, końcem wykonania rozmiaru, ukazując na zmysły użytek narzędzi Matematycznych.

OSTRZEŻENIA

Rozpoczęcie Roku Szkolnego dnia 29. Września, koniec zaś tegoż Roku dnia 29. Lipca.

- W dni Szkolne o kwadransie na osmą wszystkich Klass Uczniowie do Szkół zysć się powinni tak: aby na Mszy S. zaraz następujący, w przyzwoitym porządku wraz z domowemi Dozorcami wszyscy znajdowali się, po której skończonój porządek wyszedzcy, mają odmawiać Lekcyę, przed wyznaczonemi na to od Nauczycieli. Szkoły zaś same (które zawsze od wezwania DUCHA S. zaczynać się mają) rano od 8. do 10. a z południa, od 2. do 4. godziny jednastaynie trwać będą.
- W Niedziele, i Uroczyste Święta, o wpół do dziewiątej godzinie, wszystkich Klass Uczniowie, razem i ich nomowi Dozorcy. do Kościoła schodzą się mają: gdzie wysłuchawszy Mszy S. Iwszej i IIgiej Klassy Uczniowie, do swych Klass na Chrześcijańską Naukę odestądą (wyjąwszy dni Spowiedzi w które Kazania z innemi słuchać obowiązani) innych zaś czterech wyższych Klass Uczniowie, słuchać będą Kazania. Prócz tego w czasie Adwentu i Wielkiego Postu, będzie dawany wszystkich Klass Uczniom w Szkołach Katechizm, w Adwencie zaraz po Mszy S. a w Poście z południa o godzinie w poł drugiej.
- Co Miesiąc wszystkich Klass Uczniowie w swoim Kościele spowiadać się będą, oddając Spowiednikowi kartki, ręką własną pisane, wewnątrz Jmie i Nazwisko każdego spowiadającego się zamknięte, a zwierzchu oznaczające Klasę w której zostaje. Do tej Spowiedzi wyznaczane są czasy następujące: W Październiku S. JAN KANTY; w Listopadzie S. STANISŁAW KOSTKA; w Grudniu Niepokalane Poczęcie P. MARYI; w Styczniu Nowy Rok; w Lutym N. P. GROMNICZNA; w Marcu S. KAZIMIERZ, lub najbliższa tegoż S. Niedziela, w Kwietniu Spowiedź Wielkanocna; w Maju S. STANISŁAW; w Czerwcu SS. PIOTR i PAWEŁ, w Lipcu ostatnia Niedziela przed zakończeniem Nauk.
- Używanie Języka Łacińskiego w domu, i Szkole między Uczniami zaleca się, w który, aby się Uczniowie lepiej wprawili, dawane im będą Kompozycye raz z Polskiego Języka na Łaciński, drugi raz z Łacińskiego na Polski na Niedziele, Święta, i dni rekreacyjne, tak: aby Nauczyciel Moralnej Nauki, do takowej Kompozycyi wyznaczenia miał Niedziele: Wymowy Wtorek, Fizyki Czwartek, a Matematyki następującą Niedziele, i tak dalej tym porządkiem.
- Procz tego wszystkich Klass Uczniowie obowiązani są uczyć się Języków Obcych toiest Francuzkiego, i Niemieckiego, które dzień w dzień rano i z południa, nawet w czasie popołudniowych rekreacyi, dawane będą, tak aby Język Francuzki był w rano dla poczynających, a z południa dla postępujących, i dla doskonałych się: Niemiecki w rano, dla postępujących, i doskonałych się; a południa dla poczynających.
- Na rysunki także (które we Wtorki, i Czwartki od drugiej godziny południa do czwartej dawane będą) wszyscy chodzą obowiązani. Do czego wcześniej przygotować sobie powinni podwójne sexterny, to iest jeden na rysunki służące do zarysowania łąk, drzew, lasów, gór i t. d. drugi do wydawania członków i postaci Ludzkich, i t. d.
- Każdy Uczeń wszystkich tych Nauk, bez wyjątku uczyć się ma, które w jego Klassie dawane będą, i z nich wszelkim sposobem poszukiwać pożytku.
- Każdy Uczeń obowiązany iest mieć domowego Dyrektora. Nie może zaś ani sam Uczeń Dyrektora obierać, ani sam Dyktor z własnej woli Ucznia w prywatny dozór przyjmować, a ni raz przyjętego z woli zwierzchności, bez dotożenia się téż do siebie oddać. Nie powinien także pobocznych zaleceń siebie do Rodziców Uczniów poszukiwać, gdyż iestli iest w pełnieniu obowiązków względem Uczniów wiernym, będzie miał przez same sprawiedliwość pewną od swój Zwierzchności zalecenie.
- Dany od Zwierzchności Dyktór, Ucznia swego od dnia przyjęcia cały Rok w swym dozorcze, to iest: do tegoż dnia, drugiego Roku trzymać powinien Azatem obowiązkiem jego będzie i wakacje z swym Uczniem (byle inna umowa z Rodzicami nie zasła,) przepędzić. Tenże Dyktor, Xiążek innych, prócz danych od P. Kommissy do uczenia używać nie może, Uczniów swoich do Szkół i Kościoła odprowadzać powinien, w przed niż do Szkół pody, onych z Nauk doświadczać iako i po skończonych Szkołach sprawę od nich z pożytku odbierać ma: powinien być stróżem zdrowia i obyczajów Uczniów sobie powierzonych.
- Czynienie po rannych i po obiednich Szkołach z Uczniami korrespondacyi (przy czym fukan a i groźnych wyrazów strzedz się potrzeba), odczytywanie Kompozycyi mających być w Szkole oddawanych, i onych własną ręką podpisywanie dla znaku poprawy. Poprawianie Sexternów, i wprawianie w należyte zachowanie Pisowni; rozmawianie Językiem Łacińskim, mianowicie z Uczniami wyższych Klass, lub obcym naprzemiannym, iest każdego Dyrektora obowiązkiem.
- Nabywający każdy Dyktor starać się ma aby przykładem swoim do pobożności i cnoty (gdzie wypadła pacierze rano i w Wieczór razem z Uczniami odmawiać) do Nauki, obyczności swych Uczniów zachęcał, którym wystawiać często powinien, aby się grzecznie i ludzko z wszystkiemi chodzili, aby przystoynność każdemu miejscu przyzwoitą zachowywali, i powinne każdemu uszanowanie wyrządza.
- Opuszczających się Uczniów w Naukach, lub wuczęszczaniu do Szkół, wczesnie Dyktor donieść powinien: za to bowiem każdy Uczeń ściśle się sprawić będzie obowiązany, iako też za pozne do Szkół lub na Nabożeństwo przychodzenie.
- Każdy Dyktor obowiązany iest pewny porządek w domowym Uczniów ustanowić dozorcze, tak aby jednastayny czas był powtarzania, uczenia się, czytania Xiążek, rozrywki, i przechadzki. Jezliby zaś prócz domowych Uczniów, miał nadto przychodnich, tedy i Ci regularnie do niego uczęszczają, i nawięcej pod jego okiem bawić powinni, a z mieszkających swych należy, aby często przynosili świadectwa o ich obcowaniu i nie wychylaniu się za stancją prozmem.
- Starać się każdy Dyktor powinien aby nie odstąpił pod ten czas był przytomnym w stancyi swojej, kiedy uczniowie znajdują się: niebytność albowiem jego, bywa powodem nie gotowania się Uczniów do Szkoły, a częstokroć złych wypadków przyczyną. Je możności także odczuwać będzie od nawiedzania siebie lub Uczniów owych, którzy swoim bawieniem, albo pogorszyć, albo chęć do próżniactwa, baśni, lub obmów i t. d. zagrozić mogą.
- Rodzicom Uczniów swoich, iako też i im samym często ma przypominać, iż nazadnie Święta ani też w wczesnie na Wakacje wyjeżdżać nie wolno, za to bowiem każdy Uczeń karom przepisany podlegać musi.
- Rzeczy i Xiążki Uczniów przeglądać będzie, aby co z nich niezginęło, lub na niepotrzebną zamię nie było obrocone.
- Odwiedzać się na wzajem Uczniowie czasami powinni, to atoli dźać się ma nie często, a zawsze w oczach Dyktorów.
- Każdy Dyktor co Miesiąc ma oddawać Zwierzchności o swych Uczniach Rapport, w którym o zdrowiu, postępie w Naukach, o chęci, o posłuszeństwie i t. d. donosić powinien, równie iak stawić się ma za obwieśczeniem Zwierzchności na Posiedzenia, na których wszystkie inne dotyczące się Dyktorów obowiązki od P. Kommissy przepisane, czytać się zwykły.
- Gdy się przytrafi dla słusznej przyczyny Uczniowi nie być w Szkole, tedy obowiązkiem iest Dyktora stawić się wraz z Uczniem przed Szkołą, i tam słusność takowej niebytności osobiście zaświadczyć.
- Każdy Uczeń Dyktorowi swemu powolność, poszanowanie, wdzięczność iak nayałniejszemi znakami okazywać powinien.

W czasie lata, zgromadzać się Uczniowie z Dyktorami będą do ogrodu Łobzowskiego, gdzie różne cwiczenia sił, iako to, obroty Żołnierskie, wciąganiu, szykowaniu, dobywaniu, potykanie się w palcacy, wyprzedzanie się na wzgórkach, gra w piłkę z żywym ubieganiem się i t. d. przez nich czynione być mają.

Prostřední nauk na rok 1789
90.

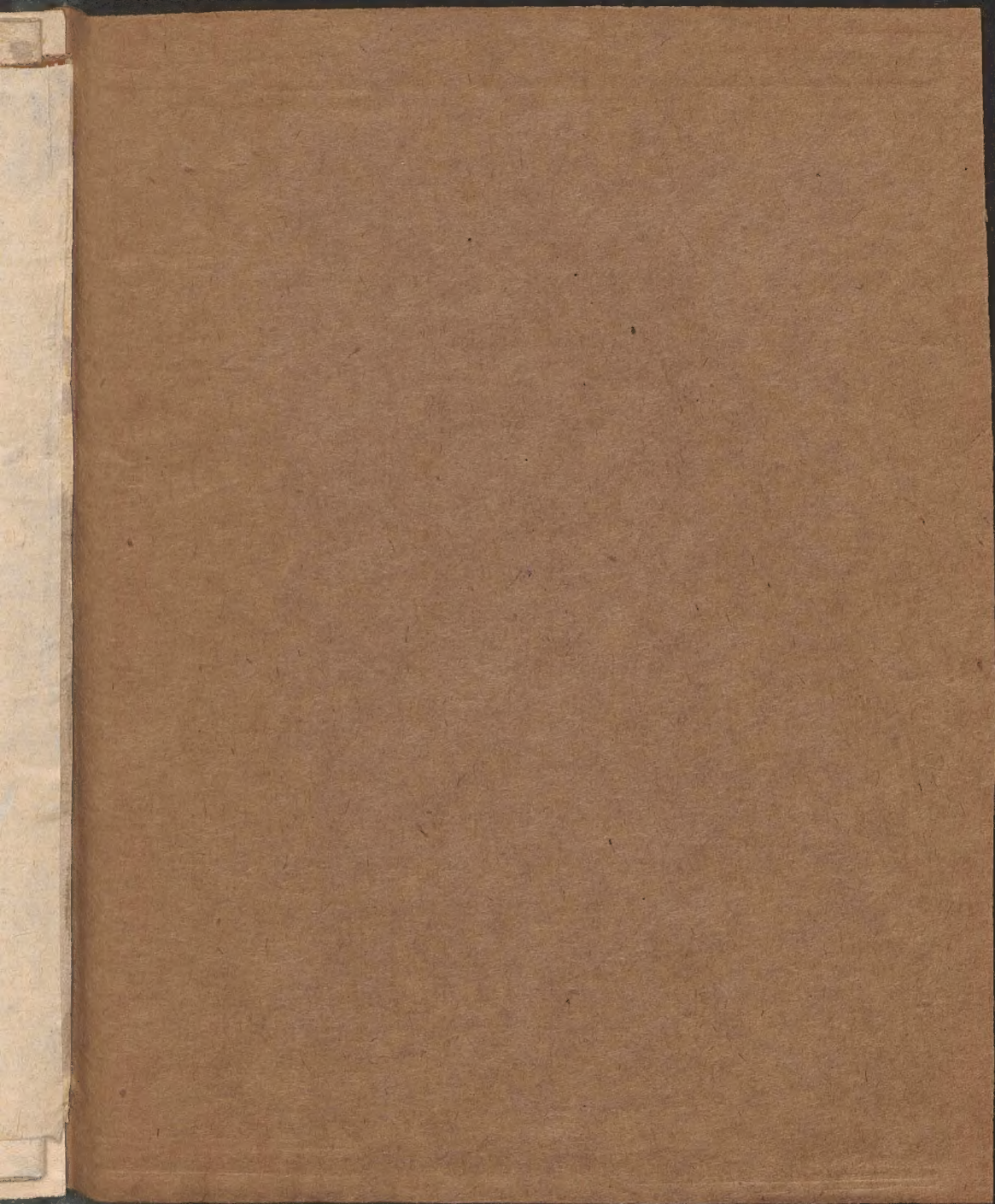

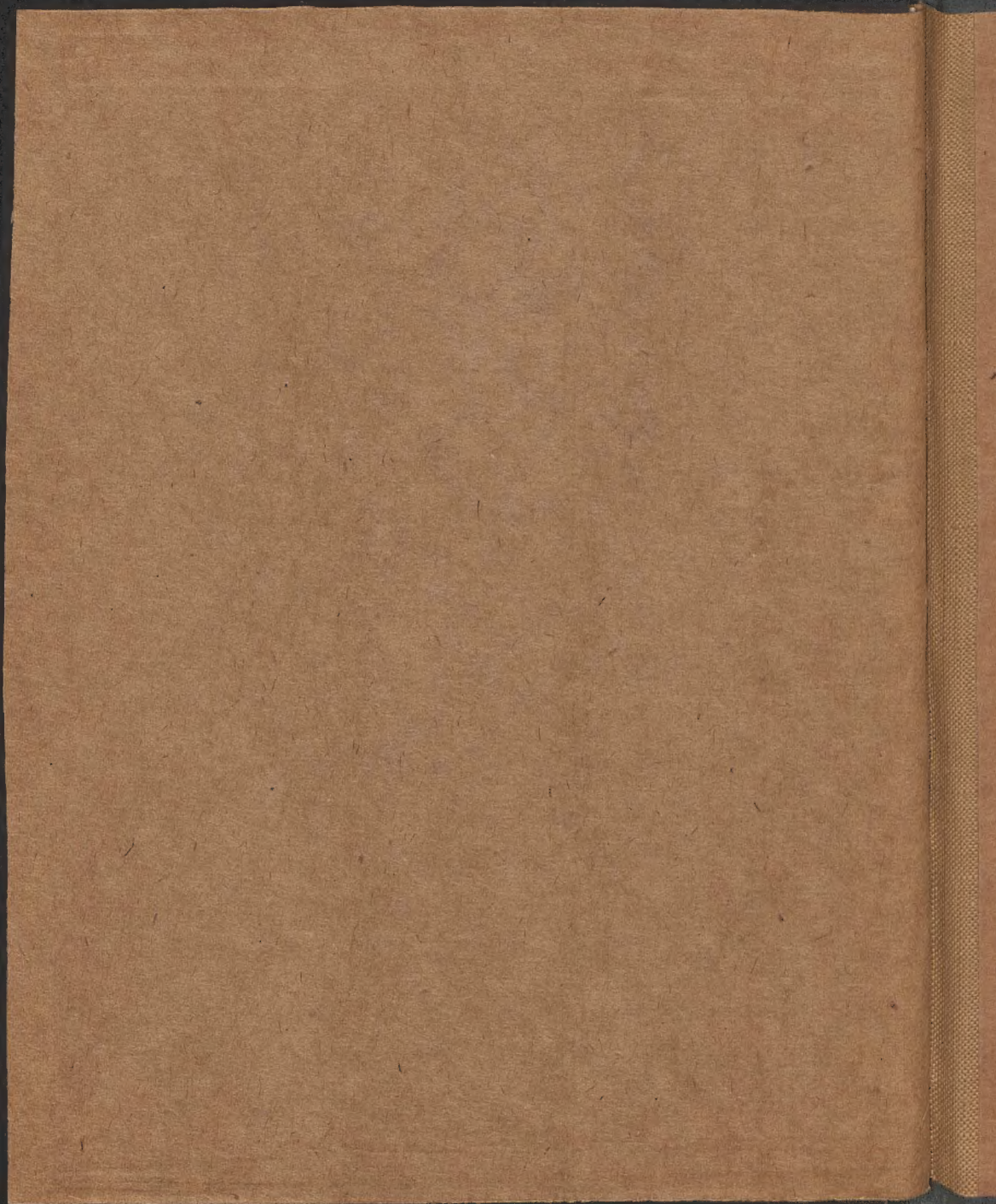
Bibl. Jag.

F4. III. 12.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0018549

